

ISKUSTVO SA INVAZIVNIM GLJIVIČNIM INFEKCIJAMA U DECE SA MALIGNITETOM - EPIDEMIOLOGIJA, TERAPIJA I PREŽIVLJAVANJE

Lidija Dokmanović

Univerzitetska dečja klinika i Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, Srbija

Specifičnosti invazivnih gljivičnih infekcija u dece sa malignitetom

- Visok morbiditet i mortalitet od invazivnih gljivičnih infekcija (IGI) kod dece sa malignitetom
- Dijagnozna ograničenja - visoke doze zračenja, nespecifičan nalaz HRCT pluća, sedacija
- Ograničena iskustva o IGI u dece sa malignitetom

Cilj

- Prikazati naše četvorogodišnje iskustvo sa testom na manan (M) i galaktomanan (GM) u dijagnostici IGI, terapiji i ishodu u deca obolele od malignih bolesti
- Da analiziramo značaj M i GM kod bolesnika visokog rizika za IGI
- Proceniti primenljivost preemtivnog terapijskog pristupa

Dizajn studije

- Ispitanici : deca lečena od maligniteta na Univerzitetškoj dečjoj klinici u Beogradu od decembra 2007.g. do decembra 2011. g.
- Profilaksa IGI se ne sprovodi
- 2 grupe bolesnika:
 - Bolesnici visokog rizika za razvoj IGI (AML, ALL visokog rizika ili recidiv, neuroblastom visokog rizika)
 - Svi bolesnici koji su ispunili uslov za započinjanje empirijske terapije IGI (febrilna neutropenija bez odgovora nakon 4 dana antibiotske terapije)

Grupa visokog rizika

- Pratili smo M i GM jedan do dva puta nedeljno tokom perioda neutropenije.
- Ukoliko se javila febrilnost ili ukoliko je jedan od mikoloških markera postao pozitivan radili smo EHO/MR trbuha, Rtg/CT pluća i Rtg sinusa.
- Antigljivičnu terapiju smo zapocinjali ako je bolesnik imao jedan rezultat pozitivanog M ili GM + febrilnu neutropeniju i/ili pozitivan radiološki nalaz indikativan za gljivičnu infekciju

Grupa bolesnika sa kliničkom sumnjom na IGI

- M i GM smo takodje radili jednom nedeljno i kod svih bolesnika koji su ispunili uslov za započinjanje empirijske antigljivične terapije i to počevši od prvog dana uključivanja terapije pa sve do završetka antigljivične terapije.
- Ovim bolesnicima smo pri započinjanju terapije uradili i EHO trbuha, Rtg pluća i sinusa

Rezultati

248 dece uzrasta 0-18 godina lečene od maligniteta

Dijagnoza

	broj	(%)		
• ALL	101	(40,7)	• Neuroblastom	24 (9,6)
• AML	12	(4,8)	• Nefroblastoma	14 (5,6)
• HML	2	(0,8)	• Hepatoblastoma	6 (2,4)
• HL	23	(9,3)	• Mekotkivni sarkomi	18 (7,2)
• NHL	28	(11,3)	• HLH	7 (2,8)
			• LCH	5 (2,0)
			• Maligni tumori germinativnih ćelija	4 (1,6)
			• Karcinomi	4 (1,6)

- Suspektne IGI u 54 bolesnika (21,8%)
- 27 dečaka i 27 devojčica, uzrast 1,5-18 g (medijana 7,5g)

Dijagnoza

	broj (%)		
Visoki rizik	14 (25,9)	Kliničku sumnju na IGI	40 (74,1)
• ALL HR		• ALL osim HR	22
• AML		• NHL	6
• NB HR		• HLH	5
		• Mekotkivni sarkomi	6
		• Nefroblastom	1

Suspektne epizode IGI (77epizoda) - faktori domaćina i klinički kriterijumi

Faktori domaćina	77
• Neutropenija	70
– febrilne neutropenije	64
– izolovana neutropenija	6
• Skorašnja aloTMČH	1
• Dugotrajna kortikoterapija	7
– izolovana febrilnost	4
– teški poremećaj opšteg stanja	3
• Terapija T ćelijskim imunosupresivima	5
• Urođena imunoficijencija	0

• Klinički kriterijumi	39
– Donji disajni putevi (CT+)	30
• kružna jasno ograničena senka sa ili bez haloa	28
• znak polumeca	0
• centralno rasvetljenje	0
– Traheobronhitis	NR*
– Sinizitis (radiografski+)	
• bol	5
• nazalna ulceracija i taman sekret	0
• širenje na okolne kosti	0
– CNS infekcija	
• fokana lezija (radiografski+)	0
• meningitis (MR, CT+)	0
– Diseminovana kandidijaza	
• karakteristične promene na jetri ili slezini	4
• progresivni retinalni eksudat	0

Revidirani EORTC/MSG kriterijumi 2008

*NR: nije rađeno

Suspektne epizode IGI (77) - mikološki kriterijumi

Mikološki kriterijumi*

12

- Direktni testovi (citologija, direktna mikroskopija ili kulture)
 - Plesni u sputumu, BAL, brohijalna biopsija, aspirat sinusa
 - Prisustvo plesni
 - Porast u kulturama (Aspergillus, Fusarium, Zygomycetae, Scedosporium)
- Indirektni testovi
 - Aspergilus
 - GM ag (S, P, BAL, CSL)
 - IGI osim osim kriptokokoze i zigomikoze
 - β -D-glukan (S)

10

12

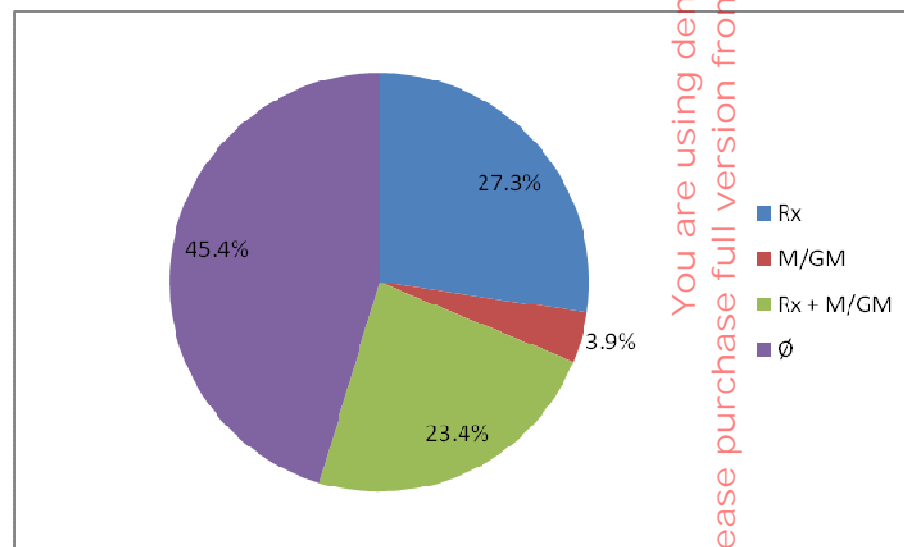
NR

***samo M:9, samo GM:11, oba:1**

Revidirani EORTC/MSG kriterijumi 2008

Klasifikacija IGI

- Moguća IGI (radiološki nalaz plućne aspergiloze ili sinuzitisa) prisuta u 21 epizodi (27,3%)
- Verovatna IGI (udruženost pozitivnih nalaza radiologije i mikologije) bila prisutna u 18 (23,4%) epizoda
- Epizoda dokazanih IGI nije bilo

mogućih+verovatnih IGI 39 (50,7%) epizoda

Revidirani EORTC/MSG kriterijumi 2008.

Lečenje IGI

- Sistemskom antigljivičnom terapijom je lečeno 45 (58,4%) epizoda u 31 bolesnika, od kojih je 13 pripadalo grupi visokog rizika
 - Faktori domaćina: 45
 - neutropenija u 43 (93,3%)
 - dugotrajna kortikoterapija 2 (6,7%)
 - Klinički kriterijumu 15
 - CT promene na plućima 22
 - Sinuzitis 5
 - Hepatosplenalna kandidijaza 3
 - Udruženi 11
 - Mikološki kriterijumi* (GM) 12
- Moguća IGI 15**
- Verovatna IGI 18**

*samo M 7, oba 1

Faktor domaćina	Klinički kriterijum	Mikološki kriterijum	
45	12 neg		
	33 poz	15 neg	Moguća IGI
		18 poz	Verovatna IGI

- Empirijska terapija u 27 (60,0%) epizoda
+
6 epizoda ispunjen kriterijum za moguću/verovatnu
 - serokonverzija u 1 epizodi
 - pozitivna radiologija u 2
 - oba pozitivna nalaza u 4

- Preemptivna terapija u 18 (40,0%) epizoda

Ishod

- Izlečenje
- Smrtni ishod
 - IGI (1)
 - komplikacije bolesti + IGI (5)
 - komplikacije bolesti (1)
- Lečenje u toku

23 bolesnika/ 39 eizoda IGI
7 bolesnika

1 bolesnik

Zaključak

- Stopa oboljevanja od IGI je velika među bolesnicima visokog rizika
- Nije bilo razlika u preživljavanju empirijske i preemtivne grupe

- Prof.dr Valentina Arsić Arsenijević i saradnici
- Prof. dr Dragana Janić
- Doc.dr Nada Krstovski
- Dr Jelena Lazić
- Dr Predrag Rodić
- Dr Goran Milošević
- Dr Tatjana Zečević

